

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Druk nr 1036

IX kadencja

SPRAWOZDANIE
KOMISJI EDUKACJI, NAUKI I MŁODZIEŻY
ORAZ KOMISJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO I POLITYKI REGIONALNEJ

o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa (druk nr 1014) oraz senackim projekcie ustawy o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (druk nr 990).

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu - po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu - skierowała w dniu 16 marca 2021 r. projekt ustawy z druku 1014 do Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej - do pierwszego czytania.

Marszałek Sejmu, zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu - po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu - skierowała w dniu 9 marca 2021 r. projekt ustawy z druku 990 do Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej - do pierwszego czytania.

Komisje: Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej po przeprowadzeniu pierwszego czytania oraz rozpatrzeniu tych projektów ustaw na posiedzeniu w dniu 25 marca 2021 r.

w n o s z ą :

W y s o k i S e j m uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Komisje - zgodnie z art. 43 ust. 3 regulaminu Sejmu - przedstawiają, na żądanie wnioskodawców, następujące wnioski mniejszości:

1) w:

a) art. 1 w pkt 1, w art. 5b ust. 2 nadać brzmienie:

„2. Rada gminy, z własnej inicjatywy lub na wniosek podmiotów reprezentujących zainteresowane środowiska, tworzy młodzieżową radę gminy.”,

b) art. 2, w art. 3e ust. 2 nadać brzmienie:

„2. Rada powiatu, z własnej inicjatywy lub na wniosek podmiotów reprezentujących zainteresowane środowiska, tworzy młodzieżową radę powiatu.”,

c) art. 3, w art. 10b ust. 2 nadać brzmienie:

„2. Sejmik województwa, z własnej inicjatywy lub na wniosek podmiotów reprezentujących zainteresowane środowiska, tworzy młodzieżowy sejmik województwa.”;

– **poseł K. Gajewska**

2) w:

a) art. 1 w pkt 1, w art. 5b ust. 5 nadać brzmienie:

„5. Młodzieżowa rada gminy ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny.”,

b) art. 2, w art. 3e ust. 5 nadać brzmienie:

„5. Młodzieżowa rada powiatu ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny.”,

c) art. 3, w art. 10b ust. 5 nadać brzmienie:

„5. Młodzieżowy sejmik województwa ma charakter konsultacyjny, doradczy i inicjatywny.”;

– **poseł K. Gajewska**

3) w:

a) art. 1 w pkt 1, w art. 5b w ust. 7 pkt 1 nadać brzmienie:

„1) opiniowanie projektów uchwał dotyczących młodzieży, kultury, sportu, zdrowia i edukacji;”,

b) art. 2, w art. 3e w ust. 7 pkt 1 nadać brzmienie:

„1) opiniowanie projektów uchwał dotyczących młodzieży, kultury, sportu, zdrowia i edukacji;”,

c) art. 3, w art. 10b w ust. 7 pkt 1 nadać brzmienie:

„1) opiniowanie projektów uchwał dotyczących młodzieży, kultury, sportu, zdrowia i edukacji;”.

– **poseł K. Gajewska**

4) w:

a) art. 1 w pkt 1, w art. 5b ust. 9 nadać brzmienie:

„9. Rada gminy, tworząc młodzieżową radę gminy, nadaje jej statut określający tryb wyboru jej członków i zasady działania po konsultacjach z podmiotami, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3. Statut zapewnia demokratyczny i oddolny proces wyłaniania reprezentantów młodzieży, w których władze szkolne i gminne pełnią jedynie rolę organizacyjną i administracyjną.”,

b) art. 2, w art. 3e ust. 9 nadać brzmienie:

„9. Rada powiatu, tworząc młodzieżową radę powiatu, nadaje jej statut określający tryb wyboru jej członków i zasady działania po konsultacjach z podmiotami, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3. Statut zapewnia demokratyczny i oddolny proces wyłaniania reprezentantów młodzieży, w których władze szkolne i powiatowe pełnią jedynie rolę organizacyjną i administracyjną.”,

c) art. 3, w art. 10b ust. 9 nadać brzmienie:

„9. Sejmik województwa, tworząc młodzieżowy sejmik województwa, nadaje mu statut określający tryb wyboru jego członków i zasady działania po konsultacjach z podmiotami, o których mowa w ust. 2 pkt 1–3. Statut zapewnia demokratyczny i oddolny proces wyłaniania reprezentantów młodzieży, w których władze szkolne i wojewódzkie pełnią jedynie rolę organizacyjną i administracyjną.”;

– poseł **K. Gajewska**

5) w:

a) art. 1 w pkt 1, w art. 5b ust. 11 nadać brzmienie:

„11. Młodzieżowa rada gminy posiada opiekuna.”,

b) art. 2, w art. 3e ust. 11 nadać brzmienie:

„11. Młodzieżowa rada powiatu posiada opiekuna.”,

c) art. 3, w art. 10b ust. 11 nadać brzmienie:

„11. Młodzieżowy sejmik województwa posiada opiekuna.”.

– poseł **K. Gajewska**

Warszawa, dnia 25 marca 2021 r.

Przewodnicząca Komisji
Edukacji, Nauki i Młodzieży

Przewodniczący Komisji
Samorządu Terytorialnego
i Polityki Regionalnej
i Sprawozdawca

/-/ Mirosława Stachowiak – Różecka

/-/ Tomasz Ławniczak

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o samorządzie powiatowym oraz ustawy o samorządzie województwa

Art. 1. W ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 5b otrzymuje brzmienie:

„Art. 5b. 1. Gmina podejmuje działania na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród mieszkańców gminy, w szczególności wśród młodzieży, angażując ją w sprawy dla niej istotne.

2. Rada gminy może utworzyć młodzieżową radę gminy na wniosek:

- 1) co najmniej 1/5 ustawowego składu rady gminy;
- 2) wójta;
- 3) podmiotów reprezentujących zainteresowane środowiska, w szczególności:
 - a) organizacji pozarządowych lub podmiotów określonych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057), działających na terenie danej gminy,
 - b) samorządu uczniowskiego lub samorządu studenckiego z terenu danej gminy.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, jest rozpatrywany przez radę gminy w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia jego złożenia.

4. W przypadku odrzucenia wniosku złożonego przez podmiot, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, kolejny wniosek może być złożony przez ten sam podmiot nie wcześniej niż po upływie roku od dnia odrzucenia poprzedniego wniosku.

5. Młodzieżowa rada gminy ma charakter konsultacyjno-doradczy.

6. Młodzieżowa rada gminy może zgłosić do uprawnionych podmiotów wniosek o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej. Tryb zgłaszania wniosku o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej określa statut gminy lub odrębna uchwała rady gminy.

IX kadencja/druki 1014 i 990

7. Do zadań młodzieżowej rady gminy należy w szczególności:

- 1) opiniowanie projektów uchwał dotyczących młodzieży;
- 2) udział w opracowaniu dokumentów strategicznych gminy na rzecz młodzieży;
- 3) monitorowanie realizacji dokumentów strategicznych gminy na rzecz młodzieży;
- 4) podejmowanie działań na rzecz młodzieży, w szczególności w zakresie edukacji obywatelskiej, na zasadach określonych przez radę gminy.

8. Młodzieżowa rada gminy może współuczestniczyć w działaniach związanych z tworzeniem i realizacją rządowych dokumentów strategicznych dotyczących polityki młodzieżowej.

9. Rada gminy, tworząc młodzieżową radę gminy, nadaje jej statut określający w szczególności zasady działania młodzieżowej rady gminy, tryb i kryteria wyboru jej członków oraz zasady wygaśnięcia mandatu i odwołania członka młodzieżowej rady gminy. Podmioty, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, mogą przedstawiać opinie w zakresie projektu statutu.

10. Członkowi młodzieżowej rady gminy biorącemu udział w posiedzeniach młodzieżowej rady gminy lub w zorganizowanym wydarzeniu, na którym reprezentuje on młodzieżową radę gminy, a w przypadku niepełnoletniego członka młodzieżowej rady gminy – także jego rodzicowi lub opiekunowi prawnemu, zwraca się, na jego wniosek, koszty przejazdu na terenie kraju związane z udziałem w posiedzeniu młodzieżowej rady gminy lub w zorganizowanym wydarzeniu, na którym reprezentuje on młodzieżową radę gminy, na podstawie dokumentów, w szczególności rachunków, faktur lub biletów, potwierdzających poniesione wydatki lub informacji o wysokości poniesionych kosztów przejazdu samochodem. Szczegółowe zasady zwrotu kosztów oraz zasady delegowania przedstawicieli młodzieżowej rady gminy na zorganizowane wydarzenia, na których reprezentują oni młodzieżową radę gminy, reguluje statut młodzieżowej rady gminy.

11. Młodzieżowa rada gminy może posiadać opiekuna.

12. Statut młodzieżowej rady gminy może określać szczegółowe wymagania, które musi spełniać opiekun, zakres jego obowiązków oraz zasady jego odwoływania.

IX kadencja/druki 1014 i 990

13. Wyboru opiekuna młodzieżowej rady gminy dokonuje rada gminy spośród kandydatów wskazanych przez młodzieżową radę gminy.

14. Obsługę administracyjno-biurową młodzieżowej rady gminy zapewnia urząd gminy. Koszty obsługi młodzieżowej rady gminy pokrywa urząd gminy.”;

2) w art. 5c dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Gminna rada seniorów może zgłosić do uprawnionych podmiotów wnioski o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej. Tryb zgłaszania wniosku o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej określa statut gminy.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920) po art. 3d dodaje się art. 3e w brzmieniu:

„Art. 3e. 1. Powiat podejmuje działania na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród mieszkańców powiatu, w szczególności wśród młodzieży, angażując ją w sprawy dla niej istotne.

2. Rada powiatu może utworzyć młodzieżową radę powiatu na wniosek:

- 1) co najmniej 1/5 ustawowego składu rady powiatu;
- 2) zarządu powiatu;
- 3) podmiotów reprezentujących zainteresowane środowiska, w szczególności:
 - a) organizacji pozarządowych lub podmiotów określonych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057), działających na terenie danego powiatu,
 - b) samorządu uczniowskiego lub samorządu studenckiego z terenu danego powiatu.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, jest rozpatrywany przez radę powiatu w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia jego złożenia.

4. W przypadku odrzucenia wniosku złożonego przez podmiot, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, kolejny wniosek może być złożony przez ten sam podmiot nie wcześniej niż po upływie roku od dnia odrzucenia poprzedniego wniosku.

5. Młodzieżowa rada powiatu ma charakter konsultacyjno-doradczy.

6. Młodzieżowa rada powiatu może zgłosić do uprawnionych podmiotów wnioski o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej. Tryb zgłaszania wniosku o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej określa statut powiatu lub odrębna uchwała rady powiatu.

IX kadencja/druki 1014 i 990

7. Do zadań młodzieżowej rady powiatu należy w szczególności:

- 1) opiniowanie projektów uchwał dotyczących młodzieży;
- 2) udział w opracowaniu działań strategicznych powiatu na rzecz młodzieży;
- 3) monitorowanie realizacji dokumentów strategicznych powiatu na rzecz młodzieży;
- 4) podejmowanie działań na rzecz młodzieży, w szczególności w zakresie edukacji obywatelskiej, na zasadach określonych przez radę powiatu.

8. Młodzieżowa rada powiatu może współuczestniczyć w działaniach związanych z tworzeniem i realizacją rządowych dokumentów strategicznych dotyczących polityki młodzieżowej.

9. Rada powiatu, tworząc młodzieżową radę powiatu, nadaje jej statut określający w szczególności zasady działania młodzieżowej rady powiatu, tryb i kryteria wyboru jej członków oraz zasady wygaśnięcia mandatu i odwołania członka młodzieżowej rady powiatu. Podmioty, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, mogą przedstawiać opinie w zakresie projektu statutu.

10. Członkowi młodzieżowej rady powiatu biorącemu udział w posiedzeniach młodzieżowej rady powiatu lub w zorganizowanym wydarzeniu, na którym reprezentuje on młodzieżową radę powiatu, a w przypadku niepełnoletniego członka młodzieżowej rady powiatu – także jego rodzicowi lub opiekunowi prawnemu, zwraca się, na jego wniosek, koszty przejazdu na terenie kraju związane z udziałem w posiedzeniu młodzieżowej rady powiatu lub w zorganizowanym wydarzeniu, na którym reprezentuje on młodzieżową radę powiatu, na podstawie dokumentów, w szczególności rachunków, faktur lub biletów, potwierdzających poniesione wydatki lub informacji o wysokości poniesionych kosztów przejazdu samochodem. Szczegółowe zasady zwrotu kosztów oraz zasady delegowania przedstawicieli młodzieżowej rady powiatu na zorganizowane wydarzenia, na których reprezentują oni młodzieżową radę powiatu, reguluje statut młodzieżowej rady powiatu.

11. Młodzieżowa rada powiatu może posiadać opiekuna.

12. Statut młodzieżowej rady powiatu może określać szczegółowe wymagania, które musi spełniać opiekun, zakres jego obowiązków oraz zasady jego odwoływania.

13. Wyboru opiekuna młodzieżowej rady powiatu dokonuje rada powiatu spośród kandydatów wskazanych przez młodzieżową radę powiatu.

14. Obsługę administracyjno-biurową młodzieżowej rady powiatu zapewnia starostwo powiatowe. Koszty obsługi młodzieżowej rady powiatu pokrywa starostwo powiatowe.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1668) po art. 10a dodaje się art. 10b w brzmieniu:

„Art. 10b. 1. Województwo podejmuje działania na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród mieszkańców województwa, w szczególności wśród młodzieży, angażując ją w sprawy dla niej istotne.

2. Sejmik województwa może utworzyć młodzieżowy sejmik województwa na wniosek:

- 1) co najmniej 1/5 ustawowego składu sejmiku województwa;
- 2) zarządu województwa;
- 3) podmiotów reprezentujących zainteresowane środowiska, w szczególności:
 - a) organizacji pozarządowych lub podmiotów określonych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057), działających na terenie danego województwa,
 - b) samorządu uczniowskiego lub samorządu studenckiego z terenu danego województwa,
 - c) młodzieżowej rady gminy lub młodzieżowej rady powiatu z terenu danego województwa.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, jest rozpatrywany przez sejmik województwa w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia jego złożenia.

4. W przypadku odrzucenia wniosku złożonego przez podmiot, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, kolejny wniosek może być złożony przez ten sam podmiot nie wcześniej niż po upływie roku od dnia odrzucenia poprzedniego wniosku.

5. Młodzieżowy sejmik województwa ma charakter konsultacyjno-doradczy.

6. Młodzieżowy sejmik województwa może zgłosić do uprawnionych podmiotów wnioski o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej. Tryb zgłaszania

IX kadencja/druki 1014 i 990

wniosku o podjęcie inicjatywy uchwałodawczej określa statut województwa lub odrębna uchwała sejmiku.

7. Do zadań młodzieżowego sejmiku województwa należy w szczególności:

- 1) opiniowanie projektów uchwał dotyczących młodzieży;
- 2) udział w opracowaniu dokumentów strategicznych województwa na rzecz młodzieży;
- 3) monitorowanie realizacji działań strategicznych województwa na rzecz młodzieży;
- 4) podejmowanie innych działań na rzecz młodzieży, w szczególności w zakresie edukacji obywatelskiej, na zasadach określonych przez sejmik województwa.

8. Młodzieżowy sejmik województwa może współuczestniczyć w działaniach związanych z tworzeniem i realizacją rządowych dokumentów strategicznych dotyczących polityki młodzieżowej.

9. Sejmik województwa, tworząc młodzieżowy sejmik województwa, nadaje mu statut określający w szczególności zasady działania młodzieżowego sejmiku województwa, tryb i kryteria wyboru jego członków oraz zasady wygaśnięcia mandatu i odwołania członka młodzieżowego sejmiku województwa. Podmioty, o których mowa w ust. 2 pkt 2 i 3, mogą przedstawiać opinie w zakresie projektu statutu.

10. Członkowi młodzieżowego sejmiku województwa biorącemu udział w posiedzeniach młodzieżowego sejmiku województwa lub w zorganizowanym wydarzeniu, na którym reprezentuje on młodzieżowy sejmik województwa, a w przypadku niepełnoletniego członka młodzieżowego sejmiku województwa – także jego rodzicowi lub opiekunowi prawnemu, zwraca się, na jego wniosek, koszty przejazdu na terenie kraju związane z udziałem w posiedzeniu młodzieżowego sejmiku województwa lub w zorganizowanym wydarzeniu, na którym reprezentuje on młodzieżowy sejmik województwa, na podstawie dokumentów, w szczególności rachunków, faktur lub biletów, potwierdzających poniesione wydatki lub informacji o wysokości poniesionych kosztów przejazdu samochodem. Szczegółowe zasady zwrotu kosztów oraz zasady delegowania przedstawicieli młodzieżowego sejmiku województwa na zorganizowane

IX kadencja/druki 1014 i 990

wydarzenia, na których reprezentują oni młodzieżowy sejmik województwa, reguluje statut młodzieżowego sejmiku województwa.

11. Młodzieżowy sejmik województwa może posiadać opiekuna.

12. Statut młodzieżowego sejmiku województwa może określać szczegółowe wymagania, które musi spełniać opiekun, zakres jego obowiązków oraz zasady jego odwoływania.

13. Wyboru opiekuna młodzieżowego sejmiku województwa dokonuje sejmik województwa spośród kandydatów wskazanych przez młodzieżowy sejmik województwa.

14. Obsługę administracyjno-biurową młodzieżowego sejmiku województwa zapewnia urząd marszałkowski. Koszty obsługi młodzieżowego sejmiku województwa pokrywa urząd marszałkowski.”.

Art. 4. Młodzieżowe rady gmin, młodzieżowe rady powiatów i młodzieżowe sejmiki województw utworzone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stają się odpowiednio młodzieżowymi radami gmin, młodzieżowymi radami powiatów i młodzieżowymi sejmikami województw w rozumieniu odpowiednio ustawy zmienianej w art. 1, art. 2 i art. 3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 5. Rady gmin, rady powiatów oraz sejmiki województw odpowiednio w gminach, powiatach oraz województwach, w których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy utworzono odpowiednio młodzieżowe rady gmin, młodzieżowe rady powiatów lub młodzieżowe sejmiki województw, dostosują statuty młodzieżowych rad oraz młodzieżowych sejmików do wymagań ustawy w terminie do 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 6. 1. Kadencja młodzieżowych rad gmin, młodzieżowych rad powiatów oraz młodzieżowych sejmików województw utworzonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy kończy się z upływem okresu określonego w przepisach o ich utworzeniu.

2. W przypadku gdy przepisy o utworzeniu rad lub sejmików, o których mowa w ust. 1, nie określały ich kadencji, rady i sejmiki te działają do dnia ustalenia ich składu zgodnie z przepisami ustaw zmienianych w art. 1–3, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

Art. 7. Do rozpatrywania projektów uchwał dotyczących młodzieży, nad którymi prace zostały rozpoczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 8. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.